

Studiul 3: Mândrie sau smerenie?

Sabat după-amiază, 11 aprilie

De memorat:

„Căci oricine se înalță va fi smerit și cine se smerește va fi înălțat.”

Luca 14:11.

Am cunoscut cu toții oameni vanitoși, din aceia care cred că nu greșesc niciodată. Sau poate cunoști pe cineva care vrea mereu să dețină controlul, care nu este niciodată deschis la sfaturi sau critici constructive. Sau pe cineva care pare să fie mereu în conflict sau este as în a-i pune pe alții la pământ. Poate că gândul ne fuge imediat la alții, dar adevărata întrebare este: Cum stăm fiecare dintre noi? Atunci când arătăm cu degetul spre alții și negăm mândria din propria viață, ne amăgim singuri.

Cu toții ne luptăm cu mândria. Cu toții avem momente în care vrem să arătăm, să acționăm, să vorbim sau să părem mai buni decât cei din jurul nostru, pentru că avem impresia că suntem mai buni decât ei, măcar în anumite privințe. Cineva a spus odată că orgoliul izvorăște din dorința de a arăta că viața noastră are valoare. Totuși ar trebui să știm deja că viața noastră are valoare, pentru că am fost creați de Dumnezeu și pentru că suntem cei pentru care a murit Hristos.

Săptămâna aceasta vom explora impactul pe care îl poate avea mândria asupra relației noastre cu Dumnezeu și cu ceilalți și vom analiza ce ne învață Biblia despre umilință în raport cu alții și, desigur, în raport cu Dumnezeu.

Strânsoarea mândriei

Mândrie. Orgoliu. Fală. Când te gândești la aceste cuvinte, s-ar putea să îți vină în minte imaginea unui politician arogant, a unei persoane bogate sau faimoase sau a unui păun. Mândria este sentimentul că ești mai important sau mai bun decât ceilalți. Este o trăire pe care nu te poți baza și nici nu ar trebui să te bazezi.

Mândria a început cu Lucifer, heruvimul ocrotitor care Îi slujea îndeaproape lui Dumnezeu. Nu știm când sau cum s-au strecurat în inima lui acele gânduri de egoism, dar știm că acestea au prăbușit universul în ceea ce cunoaștem astăzi ca „marea luptă”. Vedem că Satana este opusul lui Dumnezeu. (Compară Isaia 14:12-14 cu Filipeni 2:5-11.) Drept urmare, lumea noastră se confruntă cu consecințele păcatului încă de când Satana a sădit îndoiala în mintea lui Adam și a Evei și apoi i-a ispitit să se iubească pe sine și să se încreadă în sine mai mult decât în Dumnezeu.

1. Care sunt cele trei idei principale despre mândrie și iubirea de lume pe care le desprindem din 1 Ioan 2:15-17?

1 Ioan 2:15-17

¹⁵ Nu iubiți lumea, nici lucrurile din lume. Dacă iubește cineva lumea, dragostea Tatălui nu este în el.

¹⁶ Căci tot ce este în lume: pofta firii pământești, pofta ochilor și lăudăroșia vieții, nu este de la Tatăl, ci din lume.

¹⁷ Și lumea și pofta ei trec; dar cine face voia lui Dumnezeu rămâne în veac.

Poate mândria să fie ceva pozitiv? Poate că nu așa cum o cunoaștem noi, dar uneori folosim cuvântul cu sens pozitiv, când vorbim despre realizările cuiva sau în contextul unei aprecieri profunde pentru ceva făcut de cineva („Sunt atât de mândru de tine!”). Este important de înțeles că a căuta excelența, recunoașterea și aprecierea darurilor și abilităților date de Dumnezeu nu înseamnă neapărat că ești

mândru. Potrivit Scripturii, există un tip corect de iubire de sine (gândește-te la porunca Domnului Isus din Marcu 12:31, unde ne spune să îi iubim pe ceilalți așa cum ne iubim pe noi înșine), dar această iubire este întotdeauna lipsită de egoism. De asemenea, oamenii nu sunt mândri atunci când au prezența lui Dumnezeu în viața lor și au o direcție precisă (vezi 1 Timotei 3:1). Oamenii sunt mândri atunci când nu Îi dau lui Dumnezeu slavă pentru ceea ce El face în viața lor.

Ar trebui să avem grijă să ne amintim că nu bunurile, capacitățile și realizările noastre ne determină valoarea, ci aceasta ar trebui să vină întotdeauna de la Dumnezeu, pentru că tot ceea ce avem – chiar și lucrurile care ne ispitesc la mândrie – vine oricum doar de la El. Iată un adevăr pe care nu trebuie să-l uităm niciodată!

Întreabă-te: Cât de mândru sunt eu, cu adevărat? Cum ar putea mândria să-mi afecteze relația cu Dumnezeu și cu ceilalți?

Cunoaște-te pe tine însuși!

Doi bărbați merg la biserică să se roage. Unul este un bărbat respectat, cu funcție în biserică, ce stă în față înaintea să înceapă serviciul divin, ca să poată fi văzut. Se roagă cu voce tare, mulțumindu-I lui Dumnezeu pentru presupusa lui bunătate. Celălalt bărbat, unul dintre membrii marginalizați ai societății, stă în cel mai îndepărtat colț al bisericii. Ochiul îi sunt încețoșați de lacrimi din cauza poverii păcatelor sale. Acolo, în spatele bisericii, cade în genunchi și șoptește cu disperare: „Te rog, Doamne, ai milă de mine, păcătosul!”

2. Ce părere ai despre cei doi bărbați din Luca 18:9-14? Ce părere a avut Mântuitorul? Ce lecție importantă găsim aici pentru noi toți?

Luca 18:9-14

⁹ A mai spus și pilda aceasta pentru unii care se încredeau în ei înșiși și că sunt neprihăniți și disprețuiau pe ceilalți.

¹⁰ „Doi oameni s-au suit la Templu să se roage; unul era fariseu, și altul vameș.

¹¹ Fariseul stătea în picioare și a început să se roage în sine astfel: „Dumnezeule, Îți mulțumesc că nu sunt ca ceilalți oameni, hrăpăreți, nedrepti, preacurvari sau chiar ca vameșul acesta.

¹² Eu postesc de două ori pe săptămână, dau zeciuială din toate veniturile mele.”

¹³ Vameșul stătea departe și nu îndrăznea nici ochii să și-i ridice spre cer; ci se bătea în piept și zicea: „Dumnezeule, ai milă de mine, păcătosul!”

¹⁴ Eu vă spun că mai degrabă omul acesta s-a coborât acasă socotit neprihănit decât celălalt. Căci oricine se înalță va fi smerit; și oricine se smerește va fi înălțat.”

Este foarte ușor să ne ridicăm singuri în slăvi. Uneori ni se pare ceva normal să le spunem altora cât de multe am realizat și cât de buni suntem. Dar numai aceste lucruri nu schimbă cu nimic reputația noastră în ochii Cerului. De fapt, lucrurile stau tocmai invers, pentru că „oricine

se înalță va fi smerit și oricine se smerește va fi înălțat” (Luca 18:14). Domnul Isus ne sfătuiește de asemenea să ocupăm locul cel mai din spate și să lăsăm gazda să ne invite mai în față dacă dorește (Luca 14:8-10). Această împărăție cu susul în jos predicată de Isus este opusul așteptărilor noastre. „Numai acela care recunoaște că este un păcătos poate fi mântuit de Domnul Hristos” (Ellen G. White, Parabolele Domnului Hristos, p. 158).

După ce ne recunoaștem adevărata stare de păcătoșenie și nevoia disperată de Hristos, putem veni la El cu încredere, știind că, „dacă ne mărturisim păcatele, El este credincios și drept ca să ne ierte păcatele și să ne curățească de orice nelegiuire” (1 Ioan 1:9). Cu cât ne apropiem mai mult de Hristos, cu atât ne conștientizăm mai bine păcătoșenia și nevrednicia. „Există un singur mod în care se poate obține adevărata cunoaștere de sine. Trebuie să privim la Domnul Hristos. Necunoașterea lui Hristos îi face pe oameni atât de mândri de propria neprihănire” (Parabolele Domnului Hristos, p. 159). Deci ce crede Dumnezeu despre cel mândru? „Dumnezeu stă împotriva celor mândri, dar celor smeriți le dă har” (1 Petru 5:5). Mai clar de atât nu se poate.

*Când ai simțit cel mai recent harul lui Dumnezeu în viața ta?
(Ar trebui să îl simțim în fiecare zi.) Ar trebui de asemenea să
dăm dovadă de har față de alții. Roagă-te chiar acum lui
Dumnezeu să te smerească sub mâna Sa puternică, astfel încât
numai El să te poată înălța, când va fi cazul!*

Moise, un slujitor umil

Sălile mărețe ale palatului egiptean erau pline de opulență, plăcere și confort. „Moise a învățat toată înțelepciunea egiptenilor și era puternic în cuvinte și în fapte” (Faptele apostolilor 7:22). Moise putea să se bucure de o viață de putere, bogăție și popularitate, dar a ales ceva cu totul diferit. „Ca istoric, poet, filozof, general de armată și legiuitor, el este fără egal. Cu toată lumea la dispoziția lui, Moise a avut tăria morală de a refuza perspectivele îmbietoare ale bogăției, măreției și faimei, alegând mai degrabă «să sufere împreună cu poporul lui Dumnezeu decât să se bucure de plăcerile de o clipă ale păcatului» (Evrei 11:25)” (Ellen G. White, Patriarhi și profeți, p. 246).

3. Ce ne spune Evrei 11:24-26 despre motivul lui Moise de a alege o altă cale și a se smeri?

Evrei 11:24-26

²⁴ Prin credință Moise, când s-a făcut mare, n-a vrut să fie numit fiul fiicei lui faraon,

²⁵ ci a vrut mai bine să sufere împreună cu poporul lui Dumnezeu decât să se bucure de plăcerile de o clipă ale păcatului.

²⁶ El socotea ocara lui Hristos ca o mai mare bogăție decât comorile Egiptului, pentru că avea ochii pironiți spre răsplătire.

Este remarcabilă smerenia lui Moise de mai târziu, având în vedere cât de puternic era și de unde venea. În urma unui act păcătos impulsiv (Exodul 2:12) a ajuns să-și piardă încrederea în sine și convingerea că se poate descurca singur. Cu munții drept săli de clasă și cu mândria spulberată, Moise a fost învățat de Dumnezeu, timp de 40 de ani, ce trebuia să știe pentru a conduce o națiune din robie către țara promisă. Puterea și bogățiile unei vieți cu totul diferite în Egipt păleau în ochii lui Moise atunci când le compara cu veșnicia. Dumnezeu îl chemase pe nume, iar Moise a răspuns chemării. Poate cel mai puternic argument în acest sens este versetul din Numeri 12:3 – „Moise însă era un om foarte blând, mai blând decât orice om de pe fața pământului.” Moise, unul dintre marii patriarhi ai Bibliei, este cunoscut

pentru umilința, smerenia lui. Gândește-te cât de diferite ar fi fost viața și conducerea lui dacă mândria s-ar fi strecurat în oricare dintre marile evenimente din viața lui: rugul aprins, plăgile din Egipt, trecerea Mării Roșii, căderea manei din cer, vorbirea directă cu Dumnezeu, primirea Celor Zece Porunci și ascultarea glasului lui Dumnezeu după ce a lovit stânca!

Dacă cineva ar trebui să te descrie, ar folosi cuvintele „smerit” sau „blând”? De ce da sau de ce nu? Adevărul este că nu putem fi smeriți prin forțe proprii. Păcatul face parte din viața noastră, de aceea avem multă nevoie de Domnul Isus. Ascultă sau citește cuvintele imnului „Eu vreau pe Isus și iubirea Sa” (Imnuri creștine, nr. 372) și gândește-te la cum se aplică aceste cuvinte în viața lui Moise – și în a ta!

Cea mai gravă jignire

Imaginează-te unul dintre ucenicii Domnului Isus! Călătorești cu El, mănânci cu El, dormi lângă El și înveți de la El în timp ce El transformă nenumărate vieți, inclusiv pe a ta. Oamenii se înghesuie în jurul Lui, iar tu îți dai seama cât de semnificativ este faptul că El te-a ales să fii unul dintre cei 12 apropiați ai Săi. Apoi începi să te întrebi: Cine este cu adevărat cel mai mare dintre toți ucenicii?

4. Care este răspunsul Domnului Isus, din Luca 22:24-27, la disputa dintre ucenici despre ce înseamnă măreția? Care afirmație surprinde esența mesajului?

Luca 22:24-27

²⁴ Între apostoli s-a iscat și o ceartă, ca să știe care din ei avea să fie socotit ca cel mai mare.

²⁵ Isus le-a zis: „Împărații Neamurilor domnesc peste ele; și celor ce le stăpânesc li se dă numele de binefăcători.

²⁶ Voi să nu fiți așa. Ci cel mai mare dintre voi să fie ca cel mai mic; și cel ce cârmuiește, ca cel ce slujește.

²⁷ Căci care este mai mare: cine stă la masă sau cine slujește la masă? Nu cine stă la masă? Și Eu totuși sunt în mijlocul vostru ca cel ce slujește la masă.

Te-ai fi așteptat ca, după atâta timp petrecut în apropierea Domnului Isus, un astfel de subiect să fie ultimul la care să se gândească. Dar n-a fost și cazul lor. În loc să fie mulțumiți cu chemarea lor, în inima acestor bărbați s-a strecurat mândria, fiecare crezând că este mai bun decât ceilalți. Nu e nevoie de mult ca să ajungem cu mintea dominată de astfel de gânduri. Dar ni se spune că „nimic nu este atât de ofensator la adresa lui Dumnezeu sau atât de periculos pentru sufletul uman ca mândria și mulțumirea de sine. Acestea sunt cele mai lipsite de speranță și mai greu de vindecat dintre toate păcatele” (Parabolele Domnului Hristos, p. 154).

Acest adevăr ar trebui să ne dea serios de gândit. Mândria noastră Îl jignește pe Dumnezeu mai mult decât orice altceva și este o trăsătură de caracter greu de învins, pentru că deseori nu o recunoaștem ca atare. În starea noastră de mulțumire de sine, alegem să nu ne cercetăm, pentru că, bineînțeles, mândria este rege. Trebuie să ne oprim, să ne analizăm sincer și să-I cerem lui Dumnezeu să ne deschidă ochii asupra adevăratei noastre stări, pentru că mândria ar putea fi factorul principal care ne împiedică astăzi să avem o relație apropiată cu Dumnezeu.

Dacă îți dai seama că doar Dumnezeu poate elimina mândria și egoismul din sufletul tău, oprește-te și înalță chiar acum această rugăciune: „Doamne, ia-mi inima, pentru că eu nu o pot da! Ea este proprietatea Ta. Păstrează-o Tu curată, căci eu nu o pot păstra pentru Tine! Salvează-mă în ciuda propriei mele persoane, în ciuda firii mele slabe și necreștinești! Modelează-mă, șlefuește-mă, înalță-mă într-o atmosferă curată și sfântă, în care curentul bogat al dragostei Tale să-mi poată străbate sufletul” (Parabolele Domnului Hristos, p. 159).

Privește la El!

5. Care este mesajul principal din Luca 22:27 pentru toți urmașii lui Hristos?

Luca 22:27

27 Căci care este mai mare: cine stă la masă sau cine slujește la masă? Nu cine stă la masă? Și Eu totuși sunt în mijlocul vostru ca cel ce slujește la masă.

Spre totala deosebire de dorința ucenicilor de a fi superiori și la polul opus față de convingerea lor că erau mai buni decât ceilalți, Îl vedem pe Domnul Isus – exemplul suprem de smerenie. Pe Domnul Isus, care a spus: „Eu totuși sunt în mijlocul vostru ca cel ce slujește la masă” (Luca 22:27); pe Domnul Isus, care în fiecare zi Se îngrijea de cei din jurul Lui aflați în nevoie, pentru că era plin de compasiune și vedea mulțimile ca pe niște oi fără păstor; pe Domnul Isus, care știa că oamenii aveau nevoie de El mai mult decât de orice altceva în viață, deși puțini înțelegeau acest adevăr simplu; pe Domnul Isus, care a renunțat la cer ca să moară pentru oameni, în speranța că vor înțelege acest act de har și vor răspunde invitației Lui de a avea o relație cu El.

6. Ce ne învață Filipeni 2:3-8 despre cum ar trebui să trăim în lumina crucii?

Filipeni 2:3-8

3 Nu faceți nimic din duh de ceartă sau din slavă deșartă; ci, în smerenie, fiecare să privească pe altul mai presus de el însuși.

4 Fiecare din voi să se uite nu la foleasele lui, ci și la foleasele altora.

5 Să aveți în voi gândul acesta care era și în Hristos Isus:

6 El, măcar că avea chipul lui Dumnezeu, totuși n-a crezut ca un lucru de apucat să fie deopotrivă cu Dumnezeu,

7 ci S-a dezbrăcat pe Sine însuși și a luat un chip de rob, făcându-Se asemenea oamenilor.

⁸ La înfățișare a fost găsit ca un om, S-a smerit și S-a făcut ascultător până la moarte, și încă moarte de cruce.

Domnul Isus a făcut totul. A purtat toată povara. Când ne oprim suficient de mult cât să Îl vedem – cu adevărat și cu claritate –, nu putem să nu ne dăm seama de propria noastră necurăție, de murdăria din noi și de nevoia disperată de El în viața noastră de azi. Când privim spre El, toate celelalte (mai ales propria persoană și falsa noastră măreție) își pierd orice importanță. Vom fi pe deplin preocupați de persoana Lui, de ceea ce a făcut El și de cât de mult Își iubește creația. Eul nostru dispare cu siguranță când privim spre El. Isus. Ce nume minunat și puternic! El este expresia desăvârșită a smereniei. Când inima noastră deschisă află despre El, când înțelegem ce a făcut pentru noi și când lăsăm cuvintele Lui dătătoare de viață să pătrundă în mintea noastră, ne dăm seama cât de mândri și nedemni de milă suntem în realitate. Dacă propriii Lui ucenici, care au trăit cu El și au învățat de la El, s-au luptat cu mândria, să nu ne mințim că noi suntem altfel! În definitiv, putem crește în relația noastră cu Domnul Isus doar atunci când suntem smeriți.

Petrece chiar acum puțin timp în plus cu El! Ia-ți Biblia, un pix și un jurnal sau o coală de hârtie și găsește un loc liniștit – poate chiar în aer liber! Invită-L pe Dumnezeu să-ți înmoaie inima și să-ți vorbească! Copiază Psalmul 138 sau 131, cuvânt cu cuvânt! În timp ce scrii, ce cuvinte îți atrag atenția cel mai mult?

Psalmul 138

¹ Te laud din toată inima, cânt laudele Tale înaintea dumnezeilor.

² Mă închin în Templul Tău cel sfânt și laud Numele Tău pentru bunătatea și credincioșia Ta, căci Ți s-a mărit faima prin împlinirea făgăduințelor Tale.

³ În ziua când Te-am chemat, m-ai ascultat, m-ai îmbărbătat și mi-ai întărit sufletul.

⁴ Toți împărații pământului Te vor lăuda, Doamne, când vor auzi cuvintele gurii Tale;

⁵ ei vor lăuda căile Domnului, căci mare este slava Domnului!

⁶ Domnul este înălțat, totuși vede pe cei smeriți și cunoaște de departe pe cei îngâmfați.

⁷ Când umblu în mijlocul strâmtorării, Tu mă înviorezi, Îți întinzi mâna spre mânia vrăjmașilor mei și dreapta Ta mă mântuiește.

⁸ Domnul va sfârși ce a început pentru mine. Doamne, bunătatea Ta ține în veci: nu părăsi lucrările mâinilor Tale.

Psalmul 131

¹ Doamne, eu n-am o inimă îngâmfată, nici priviri trufașe, nu mă îndeletnicesc cu lucruri prea mari și prea înalte pentru mine.

² Dimpotrivă, sufletul îmi este liniștit și potolit ca un copil înțărcat care stă lângă mama sa; da, sufletul meu este ca un copil înțărcat.

³ Pune-ți nădejdea în Domnul, Israele, de acum și până în veac!

Un gând de încheiere

„Cu cât ne vom apropia mai mult de Hristos și cu cât vom vedea mai clar puritatea caracterului Său, cu atât vom înțelege mai bine caracterul nespus de rău al păcatului și cu atât vom simți mai puțin dispoziția de a ne înălța pe noi înșine. Aceia pe care Cerul îi consideră sfinți sunt ultimii care să facă paradă cu propria bunătate” (Parabolele Domnului Hristos, p. 160). „Înainte de onoare este umilința. Pentru a pune într-un loc înalt înaintea oamenilor, Dumnezeu alege pe lucrătorul care, asemenea lui Ioan Botezătorul, ocupă un loc umil în fața lui Dumnezeu. Ucenicul care seamănă cel mai mult cu un copil este cel mai eficient în lucrarea lui Dumnezeu. Inteligențele cerești pot colabora cu acela care caută nu să se înalțe pe sine, ci să salveze suflete. [...] Dar, când oamenii se înalță, considerându-se necesari pentru reușita marelui plan al lui Dumnezeu, Domnul face să fie înlăturați” (Hristos, Lumina lumii/Viața lui Iisus, p. 436, 437).

De reținut: Mândria poate fi unul dintre cele mai mari obstacole ale dezvoltării relației cu Dumnezeu. Dacă suntem mulțumiți de noi înșine și nu ne conștientizăm nevoia de această relație, pur și simplu nu o vom căuta. În contrast, Domnul Isus a fost cel mai smerit Om de pe pământ și exemplul perfect de relație apropiată cu Dumnezeu.

Zilnic: 1 Cronici 16 – 22; Ellen G. White, *Dietă și hrană*, cap. 11, „Valoarea unei căi consecvente” – „Să nu fim singuri o cauză...”

1. Care era sarcina lui Heman, Iedutun și a celorlalți „aleși și numiți pe nume”?
2. Câte care a păstrat David din prada de o mie?
3. Cine l-a ucis pe omul de statură înaltă care avea șase degete la fiecare mână și la fiecare picior?
4. Ce i-a spus Îngerul Domnului lui Gad să-i vorbească lui David?
5. **Care este unul dintre motivele din care unii n-au avut succes în eforturile lor de a-și simplifica hrana?**